

7. melléklet a 9/2019. (VII. 1.) KKM KÁT utasításhoz¹

Ügygazda a Központban: TDF

Tájékoztatásra:

ITM Nemzetközi Kapcsolatok Főosztály

NKFIH Nemzetközi Kapcsolatok Főosztály

ÁLLOMÁSHELY – New York FK			
TÉT szakdiplomata éves beszámoló jelentés			
2020. június – 2021. május			
Készítette: (TÉT szakdiplomata)	Dr. Novák Tamás		
Beszámoló véglegesítésének időpontja (év, hó, nap):	2021.	június	11.
1. Vezetői összefoglaló	<p>A New York-i FK TÉT tevékenysége alapvetően a keleti partra fókuszál, számos székhelyen kívüli programon való részvétellel (New Jersey, Boston, Washington DC), alkalmanként nagyobb földrajzi régióban való megjelenéssel kiegészítve (Florida, Észak Karolina, stb.) A legfontosabb feladat a magyar tudomány, a kutatási infrastruktúra népszerűsítése, az innovatív magyar cégek piacra lépésének elősegítése, valamint a kutatási és felsőoktatási kapcsolatok erősítése. Az innovációval, a K+F tevékenység egyes területeivel, az amerikai startup ökoszisztémával és felsőoktatással kapcsolatban részletes elemzéseket készítünk, amelyek a döntéshozók munkáját stratégiai kérdések mentén is segíthetik. Magyarország és a magyar lehetőségek megismertetése a verseny és a nagyobb országok jelentős humán és anyagi erőforrásai következtében fokozott erőfeszítéseket, az összes partnerrel történő szoros és tartalmi együttműködést igényel. A NYF törekszik részt venni minden olyan kezdeményezésben is, amely európai országok közös TÉT fellépésén nyugszik, ez az elérhető célközönséget jelentősen képes növelni. New York-ot a COVID-19 járvány kezdetben különösen erősen érintette, ami nagyon gyors alkalmazkodást igényelt a megváltozott körülményekhez. Az azonnali információáramlás biztosítása, az új helyzetben jól működtethető kapcsolatépítés, rendezvényszervezés az elmúlt egy évben különösen fontos volt. Több olyan technikát is sikerült kialakítani, amelyek a jövőben is alkalmazhatóak lesznek (pl. hibrid rendezvények hatékony megszervezése és lebonyolítása). Fontos fejlemény, hogy a K+F támogatása – a pártok közötti szoros együttműködésben – gazdasági és politikai prioritássá vált az elmúlt egy évben. Emellett a Kínával folytatott technológiai verseny erősödése a korábbiakhoz képest is több és fontos elemzési kérdést vet fel, amelyek alapos kutatása elengedhetetlen a várható folyamatok megértéséhez. Összességében a körülményekből adódó nehézségek ellenére sok területen sikeresen alkalmazkodtunk a megváltozott körülményekhez, s a tapasztalatok elősegítik a jövőbeli még hatékonyabb munkavégzést.</p>		

¹ Megállapította: 29/2020. (XII. 30.) KKM KÁT utasítás 7. § (2) bekezdés c) pont

A KFI helyzete

Az Egyesült Államokban 2019-ben a K+F ráfordítások soha nem látott mértékben megugrottak, 2018-hoz képest 8%-os emelkedéssel 657 milliárd USD-t értek el. Ez az összeg a GDP 3,07%-át tette ki, amellyel az USA a globális rangsorban a 9. helyre lépett előre. A 3% feletti, mérföldkőnek tekinthető eredmény elérésének már voltak jelei az elmúlt 3-4 évben. Egyrészt, az egyre erősebb globális verseny következtében a vállalatok széles köre dinamikusabban bővítette ráfordításait, s az élenjáró technológiai cégek különösen erőteljes fejlesztést folytattak. Másrészt, az ellenségesnek tekintett országok gyors fejlődése fokozott nemzetbiztonsági és versenyképességi kihívást jelentett, ezért az állami szerepvállalás növelésének, valamint egyes, kiemelten fontos technológiák (pl. félvezetők) szövetségi támogatásának szükségessége egyre többször merült fel mind a pártok, mind pedig az iparági szereplők részéről. A K+F kiadások bővítésének igénye azon kevés téma közé tartozik, amiben a fő célokat tekintve lényegében egyetértés van a két párt (demokraták, republikánusok) között.

A következő időszak szövetségi K+F finanszírozási stratégiájának várható irányaira a következő keretek nyújtanak iránymutatást.

1. Biden elnök előirányozta, hogy a jelenleg a GDP kb. 0,7%-át kitevő szövetségi K+F ráfordításokat 2% közelébe emeljék a következő évtizedben. Ez a mostani 160-170 milliárd USD-nyi összeg kb. 400 milliárdra növelését jelentené.

2. A Szenátus 2021. június 8-án közel 70%-os többséggel elfogadta a *US Innovation and Competition Act*-et, amely a következő öt évre közel 250 milliárd dollár pótlólagos finanszírozást biztosít KFI tevékenységekre, beleértve az NSF (*National Science Foundation*) költségvetésének jelentős megerősítését. Forradalminak tekinthető, hogy ez a jogszabály – képviselőházi elfogadása után - kormányzati iparpolitikát fog jelenteni, amely gyökeres gazdaságfilozófiai változás az elmúlt évtizedekhez képest (noha jellegében eltérő lesz a „hagyományos” iparpolitikákhoz képest).

A szövetségi ráfordítások előre jelezhető növekedésének, valamint az üzleti szektor jelentős K+F tevékenységének következtében valószínűsíthető, hogy az USA K+F ráfordításai a következő 4-5 évben elérhetik a GDP 4%-át (kb. 900-950 milliárd USD-t), amivel az ország a világ TOP 3-5 K+F intenzitású országa közé kerülhet.

Intézményrendszer

A K+F finanszírozásban szövetségi szinten 5 minisztériumnak/ügynökségnek és azok háttérintézetének, kutatóhelyeinek van meghatározó szerepe, ami jól jelzi az amerikai szövetségi struktúra decentralizáltságát. Ez az öt szereplő a szövetségi K+F források 93,2%-a felett rendelkezett a 2020-as² pénzügyi évben.

1. A *Department of Defense* (DoD) a legnagyobb szövetségi K+F finanszírozó ügynökség, egymaga a források kb. 40-45%-át

<p>3. Bilaterális KFI kapcsolataink</p>	<p>A bilaterális KFI kapcsolatok döntően spontán módon alakulnak, beleértve a felsőoktatási, kutatói és vállalati együttműködések is.</p> <p>A jelentős tudományos, felsőoktatási és startup eseményeken való részvételünk egyre érzékelhetőbb, de elmarad közvetlen versenytársainkétól. A magyar tudományos diaszpóra tagjai közül sokan sikeres befektetők, tanácsadók, a velük való együttműködés megkönnyíti a hazai cégek piacra lépését (pl. Szilícium völgy, New York, Boston). Ugyanez érvényes a felsőoktatás minden területére (közös kutatás, fejlesztés, hallgatói és oktató csere).</p> <p>A hazai vállalatok közül viszonylag sok érdeklődik az amerikai piacra-lépési lehetőségek iránt, bár az elmúlt 1-2 évben személyes benyomások alapján a figyelem az ország iránt más relációkhoz képest mérséklődött. A megjelenő cégek érettsége azonban nőtt, a vállalkozások döntő része, amelyek sikeresnek tűnnek, már hosszabb szakmai múlttal rendelkeznek, a vezetők tapasztalt vállalkozók és menedzserek.</p> <p>Fontos eszköz a <i>Business Promotion and Development Center</i> létrehozása Washington DC-ben, amely jelentős ösztönző erőt az érdeklődő magyar vállalkozói csoportot számára. Hasonlóképpen aktív segítséget nyújt az INPUT program az amerikai piac iránt érdeklődő cégeknek, amihez az amerikai kapcsolatrendszer az elmúlt évek szisztematikus Tét munkájának köszönhetően rendelkezésre áll, s a megváltozott körülmények között is, virtuális programok keretében igénybe vehető.</p> <p>Az amerikai kapcsolatépítés a magyar innovációs intézményrendszer és a vállalkozások igényei szerinti tematikus fókuszai: IKT, élettudományok, med-tech, oktatás-technológia, kiberbiztonság. Földrajzi fókusza a Keleti Parton: Boston, Connecticut, New York, Washington D.C..</p>
<p>4. Szerződéses kapcsolatok helyzete, megállapodások, egyezmények hatályossága, meghosszabbítása, új egyezmények megkötése a jövőben</p>	<p>A magyar-amerikai Tét kapcsolatok alapidokumentuma <i>A Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya közötti tudományos és technológiai együttműködési megállapodás</i>. Ez a Megállapodás 2010-ben 10 évre került megkötésre, hatálya automatikusan újabb egy évtizedre meghosszabbodott. Bár ez egy fontos keretdokumentum, de a magyar-amerikai Tét kapcsolatok lényegében ettől függetlenül zajlanak. Az USA szövetségi szintű fontos finanszírozási eszköze a <i>National Science Foundation</i>. Érdemes lehet megfontolni, hogy az NSF és megfelelő magyar szerv között az eddigiéknél szorosabb kapcsolat alakuljon ki, mivel az NSF fontos szerepet játszik amerikai kutatók külföldi kutatásainak finanszírozásában.</p>
<p>5. Multilaterális együttműködés az adott relációban</p>	<p>Tét területen multilaterális együttműködés alapvetően ad hoc jelleggel, egy-egy esemény vagy kutatási infrastruktúra népszerűsítése esetében figyelhető meg. Ugyanakkor a washingtoni EUDEL fontos szerepet tölt be a tagállamok közös</p>

	<p>fellépésében. Magas szintű megbeszélések és szakmai utak szervezésével segíti elő, hogy a tagállamok közösen jussanak információhoz. Ez számunkra igen fontos, mivel így olyan kapcsolatokat is kialakíthatunk, amelyre egyébként – projekt, konkrét megkeresés hiányában – nem lenne lehetőségünk. Ennek révén a hazai döntéshozók számára is könnyebben tudunk javaslatokat tenni igény esetén kapcsolatfelvételre. Az EUDEL ugyancsak fontos szerepet játszik abban, hogy az AAAS (<i>American Association for Advancement of Sciences</i>), vagy az SXSW (<i>South by Southwest</i>) éves rendezvényein kedvező feltételekkel megjelenhessünk, s népszerűsítsük a magyar tudomány eredményeit, a hazai egyetemeket és a különböző kutatási lehetőségeket. Multilaterális partnerség a V4 együttműködéshez kötődő rendezvények kapcsán, vagy startup események köré szervezve is zajlik. Ezek azonban az adott elnökség prioritásaitól függően eltérő intenzitásúak, nem rendszerszintűek, az elmúlt évben a lengyel vezetés alatt lényegében nem voltak.</p>
<p>6. Felsőoktatás helyzete, magyar diákok, oktatók a fogadó országban, a fogadó ország diákjai, oktatói Magyarországon</p>	<p>Az Egyesült Államokban 4,298 felsőoktatási intézmény található, 1,626 állami, 1,687 magán nonprofit, valamint 985 profitorientált. Ezek közül 1480 a kétéves képzést kínáló <i>Community College</i> (ezek associate fokozatot adnak, a megszerzett kreditek pedig tovább vihetők más egyetemek BA képzésére), a többi pedig a legalább négyéves BA fokozatot kínáló egyetem. A felsőoktatás kb. 4 millió embernek ad közvetlenül munkát, a 2018-19-es tanévben a szektor összesített bevétele kb. 700 milliárd USD volt. A hallgatók száma a válság előtt 20 millió körül alakult, a külföldieké megközelítette az 1,1 milliót, ezek a hallgatók az amerikai felsőoktatásban résztvevők 5,5%-át teszik ki. Öt éve 1 millió feletti a külföldi hallgatók száma, azonban az új beiratkozás 2015 óta csökken. A 2015/16-os tanévhez képest (amikor a legtöbb új hallgató lépett be a rendszerbe) 2019-ben 33 ezerrel, 11%-kal kevesebb új külföldi hallgató kezdte meg tanulmányait. Kína 16 éve a legfontosabb küldő ország, az innen érkező diákok száma 372 000 volt. A második helyet India foglalta el, ahonnan 193 124 hallgató érkezett. A 2020/21-es tanévben az egy évvel korábbi időszakhoz képest 16%-kal csökkent a nemzetközi diákok száma (ebbe beletartozik mind az USA-ban, mind pedig az USA egyetemein külföldről online módon tanuló hallgató). Ez nem jelenti azt, hogy ez a hallgatói létszám véglegesen elveszett, hiszen valószínűleg sokan egy <i>gap year</i> beiktatásával folytatni fogják tanulmányaikat.</p> <p>A Magyarországra érkező amerikai hallgatók száma a 2018/2019-es tanévben az előző évhez képest 6%-kal növekedve 1231-re emelkedett, ezzel az utóbbi 3 évben a megelőző másfél évtizedhez képest viszonylag magas szinten stabilizálódott. A 2019/2020-ban az USA-ban tanuló magyar hallgatók száma 724 volt, ami közel 9%-os csökkenés az előző évhez képest. A kétezres évek elején a külföldi képzésben résztvevő magyar hallgatók egynegyede az USA-t választotta, azonban a bővülő külföldi képzési lehetőségek,</p>

	<p>valamint az amerikai felvételi folyamat idő- és költségigénye miatt az itt tanulók aránya 5%-ra csökkent. A következő időszakban várhatóan növekedni fog a magyar és amerikai hallgatók száma, köszönhetően a különböző ösztöndíjprogramok bővülésének. Idetartozik a <i>Fulbright</i> pénzügyi kereteinek a javulása (valamint, hogy a járvány miatt sokan kénytelenek voltak elhalasztani a kiutazásukat), illetve a diaszpóra ösztöndíjprogram elindulása, amely a magyar gyökerekkel rendelkező USA-ban élő diákok számára kedvező lehetőséget kínál.</p>
<p>7. Tét szakdiplomata által szervezett programok a beszámoltatási időszakban: a tudománydiplomás ciai prioritások figyelembe vétele, programok jellege, célközönség, utókövetés, feladatok</p>	<p>2020. november 17-én az INPUT Programmal együttműködve került megrendezésre a <i>Connect & Create - Hungarian startups on their way to New York</i> című on-line rendezvény, amelyen három magyar startup mutatkozott be szakmai közönség előtt. Az online <i>pitch</i> rendezvény kerete a TDF által támogatott <i>Setting the Table - Magyar startupok New Yorkban</i> projekt.</p> <p>A New York-i Magyar Tudományos Társasággal (Tudósklub) közösen szervezett programok a járványhelyzet miatt 2020 márciusától szüneteltek. Decemberben sikerült online formában újraindítani a rendezvénysorozatot, amikor Charles Vorosmarty, a CUNY (<i>City University of New York</i>) professzora tartott előadást a COVID-19 járvány és a nagyvárosok fejlődésének összefüggéseiről <i>Great disruption meets the great acceleration: Covid-19, cities, and the 21st century environment</i> címmel.</p> <p>2020. december 1-jén került megrendezésre a <i>Connect & Create - Hungarian startups on their way to New York</i> című on-line rendezvénysorozat következő eseményére. A három részes online sorozat a visszajelzések szerint a megváltozott körülmények között is biztosíthatják az innovatív magyar cégek megjelenését az Egyesült Államokban.</p> <p>A 2021. januári 13-án lezajlott tudományos rendezvényünkön Porkoláb Miklós professzor <i>Recent Progress in Magnetic Fusion Energy Research</i> címmel tartott átfogó előadást. Porkoláb professzor a magyar tudományos kutatások szempontjából is fontos területekről beszélt, mint a plazma-technológia jövője, beleértve a nagy infrastruktúrákat is, mint az ITER, illetve a hasonló kezdeményezések.</p>
<p>8. Legfontosabb bilaterális Tét, KFI események, eredmények a beszámolási időszakban</p>	<p>2020. szeptember 21-én került sor a <i>Soft Land Partners</i> Connecticut államra fókuszáló online eseményére. A rendezvényen a Tét attasé beszélt arról, hogy a megváltozott körülmények között miképpen tudjuk a magyarországi cégek lehetőségeit az amerikai piacon javítani.</p> <p>2020. október 27-28-án a NYF részt vett a kiemelkedő szakmai ismereteket és kapcsolatteremtési lehetőséget biztosító <i>Soft Land Expo</i> on-line startup támogatási és exportösztönzési eseményen. A rendezvényen kiállítóként népszerűsítettük hazánkat, másrészt előadóként hívtuk fel a figyelmet Magyarországra, mint</p>

	<p>befektetési célpontra, emellett biztosítottuk 4 magyar vállalat megjelenését a kiállítási felületen, valamint három magyar cégnek a <i>pitch</i> versenyen való részvételét. Az első helyet a Continvest, a harmadikat a Motiviv, a negyedik pedig a Blackbelt szerezte meg közel harminc versenyző közül.</p> <p>2020. november 4-én került sor a New York-i Magyar Tudományos Társaság megalapítása 10. évfordulója alkalmából rendezett online eseményre. A Tudósklub korábbi és jelenlegi vezetői idézték fel a szervezet létrejöttének körülményeit, meghatározó személyiségeit, fejlődésének kiemelkedő pillanatait. Frank Tibor, az MTA rendes tagja tartott előadást a magyar amerikai kapcsolatokról, majd Márka Zsuzsanna, a Columbia egyetem tudósa beszélt a gravitációs hullámokkal kapcsolatos kutatásairól, valamint a kutatói lét és a családi élet összeegyeztethetőségéről.</p> <p>A Washington-i Magyar Tudósklub 2021. január 16-i online rendezvényén a New York-i TÉT attasé Amerikai–kínai technológiai verseny: adatok, trendek, kilátások címmel tartott előadást.</p> <p>2021. február 11-én a Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kara és a Nők a Tudományban Egyesület az <i>International Day of Women and Girls in Science</i> alkalmából <i>Nők a Tudományban – Women in Science</i> címmel rendezett konferenciát az USA-ban élő magyar tudósok részvételével. A NYF az elmúlt három évben ezt a napot különböző rendezvényekkel ünnepelte, most a TÉT szakdiplomata <i>Nők a tudományban: adatok, trendek, stratégiák</i> címmel tartott előadást az amerikai folyamatokat áttekintve.</p>
<p>9. Felvetések, tapasztalatok, javaslatok</p>	<p>Az Egyesült Államokban számos ország nagyon jelentős humán és anyagai erőforrásokat felhasználva folytat tudományos és technológiai területen tevékenységet. Kisebb országok hozzánk hasonlóan keresik a lehető leghatékonyabb megjelenési formákat és kapcsolatépítési lehetőségeket. A járvány utáni időszakban az eddigieknél is fontosabbnak tarjuk versenytársaink, partnereink TÉT módszereinek feltárását. Az új feltételek mellett kialakuló legjobb gyakorlatok megismerése, a tudományos és technológiai vonatkozású események nyomon követése a saját stratégiánk fejlesztéséhez szükséges.</p>
<p>10. Tervek a következő beszámoltatási időszakra</p>	<p>A felsőoktatás terén tovább erősítjük azt az együttműködési struktúrát, amelyben a Főkonzulátus napi szintű kapcsolatot tart az amerikai felsőoktatási szervezetekkel és a hazai szereplőkkel. A konkrét cél a magyar felsőoktatás népszerűsítése az amerikai egyetemi hallgatók számára, az amerikai képzési lehetőségek bővítése a hazai hallgatók részére (partnerkeresés, hallgatói csere segítése). Ebben kiemelt szerepet szánunk a 2021 szeptemberére tervezett <i>Hungarian Summit</i> felsőoktatási szekciójának, ahol 3 panelt szervezünk.</p>

A tudományos diaszpórát illetően a tudósklubok (New York, Boston) rendezvényeinek támogatása, szervezése mellett a tudományos szerveződések között lévő kapcsolatokat szeretnék erősíteni az MTA Amerikai Magyar Bizottsága részvételével. Összesen 6-8 rendezvényt tervezünk online módon és várhatóan újra személyes részvétellel is, kiemelten kezelve a novemberi Tudomány napja rendezvényt.

30-40 perces videóinterjúkból álló sorozatot tervezünk készíteni 10 meghatározó, Amerikában élő magyar származású, idős tudós bemutatására. Közülük sokan egyáltalán nem, vagy csak nagyon kis mértékben ismertek Magyarországon, pedig a tevékenységük, életútjuk sok érdekességet tartalmaz és motivációt jelenthet a fiatal tudományos közösség számára.

AI - Technológia és etika címmel tervezünk nagyszabású tudományos rendezvényt magyar és amerikai kutatók részvételével. A programba szeretnénk a 2021 őszén érkező, a témával foglalkozó magyar *Fulbright* ösztöndíjasokat is bevonni.

A startupok és a fiatal szakemberek programjaival kapcsolatban a fő cél a Washington és New York, mint fontos startup központok közötti együttműködés erősítése. Ennek keretében hangsúlyt szeretnénk helyezni az Amerikában jelentős sikereket elért hölgyek bemutatására *Hungarian Women in Business and Science* címmel.

Az év során nagy valószínűséggel aláírásra kerül a *US Innovation and Competition Act*, amely jelentősen átrendezi az amerikai KFI folyamatokat, ezzel egyben új nemzetközi együttműködési kereteket teremthet. Ennek összefüggéseit részletes elemzésekkel fel kívánjuk tárni, és lehetséges kapcsolódási pontokat keresünk a magyar tudományos élet számára a hazai K+F prioritásokkal összhangban.